

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614206831
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4614206831.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s., so sídlom nám. SNP 15, 811 06 Bratislava, IČO: 31 371 981, zastúpený: JUDr. Július Jánošík, advokát so sídlom Klincová 35, Bratislava, proti odporcovi: O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, XXX XX H., občan SR, o zaplatenie sumy 553,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/191/2014-42 zo dňa 26. novembra 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania **zrušuje a vec vracia** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 553,20 eur s 5,50% úrokom z omeškania ročne zo sumy 533,20 eur od 11.6.2013 do zaplatenia, náhradu trov konania v sume 33 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 301,37 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia §-u 52 ods.1 až ods. 4, § 741a, § 741b ods.1 písm. e/, § 741g ods.1 písm. e/, § 741h/ ods.1, § 420 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 8 ods.3 zákona č. 281/ 2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr, ako aj zisteným skutkovým stavom veci, na základe ktorého dospel k záveru, že návrh navrhovateľa bol dôvodne podaný. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 553,20 eur s prísl. na tom skutkovom základe, že účastníci konania uzatvorili dňa 18.12.2012 Zmluvu o obstaraní zájazdu č. 484080, na základe ktorej sa zaviazal navrhovateľ poskytnúť odporcovi zájazd do destinácie: Maroko, Saidia v termíne od 13.6.2013 do 20.6.2013. Odporca si zakúpil zájazd v celkovej hodnote 1.113,20 eur. Odporca uhradil čiastku 560 eur, zostávajúcu sumu 553,20 eur bol odporca povinný uhradiť cestovej kancelárii 21 dní pred odletom tak, ako je to uvedené v Hydrotour Katalógu Leto 2013, str. 311, vo Všeobecných zmluvných podmienkach. Navrhovateľ obstaral zájazd podľa Zmluvy o obstaraní zájazdu č. 484080, odporca v stanovenom termíne na zájazd nenastúpil a navrhovateľa neinformoval o odstúpení od zmluvy. Pred uzatvorením Zmluvy o obstaraní zájazdu bol odporca oboznámený s tým, aby si dôkladne preštudoval Všeobecné zmluvné podmienky, ako aj dôležité informácie, nakoľko tieto sú neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej zmluvy o obstaraní zájazdu. Cena zájazdu bola navrhovateľom stanovená v Zmluve o obstaraní zájazdu a predstavovala sumu 1.113,20 eur. Po uhradení sumy 560 eur v deň uzavretia zmluvy medzi účastníkmi, zostávalo odporcovi zaplatiť sumu 553,20 eur. Nárok navrhovateľa na storno poplatok v zmysle vyššie uvedeného článku 7 bod 5 Všeobecných obchodných podmienok CK HYDROTOUR predstavuje 100 % nedoplatku ceny zájazdu, t.j. 553,20 eur. Odporcovi bola opakovane zaslaná výzva na uhradenie dlžnej sumy, odporca nereagoval. Odporca tým, že na zájazd nenastúpil, spôsobil navrhovateľovi škodu, ktorá predstavovala úbytok na tržbách, v nevyužití kapacít letovísk a nevyužití leteckej a autobusovej prepravy. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že odporca v konaní namietal, že žalovaná istina s prísl. má svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach v predmetnej spotrebiteľskej zmluve a vo Všeobecných zmluvných podmienkach ako neoddeliteľnej

súčasťou Zmluvy o obstaraní zájazdu, poukázal najmä na vysoké zmluvné pokuty, o ktorých ako odporca nevedel a ani pri podpise zmluvy nebol s nimi oboznámený. Určenie ďalších neprijateľných podmienok ponechal na rozhodnutie súdu, keďže ich nevedel označiť. Odporca uviedol, že nevie posúdiť, či celá spotrebiteľská zmluva môže byť posúdená ako neplatná pre rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Poukázal na to, že jednou z neprijateľných podmienok je v zmysle ustanovenia § 53 ods.4 písm. k) OZ ustanovenie zmluvy požadujúce od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Bol názoru, že ak navrhovateľ nepreukáže, že zmluvné podmienky boli medzi účastníkmi individuálne dohodnuté, prezumuje sa, že neboli individuálne dojednané. Zmluva o obstaraní zájazdu je štandardná zmluva, ktorá bola vopred pripravená navrhovateľom a odporca ako spotrebiteľ nemal možnosť individuálneho dojednania podmienok. Odporca poukázal na rozpor v odseku II. návrhu, kde navrhovateľ nepravdivo uviedol skutočnosť, že odporca bol oboznámený s tým, aby si dôkladne preštudoval Všeobecné zmluvné podmienky navrhovateľa, keďže tieto mu pri podpise Zmluvy o obstaraní zájazdu neboli predložené a tým nemal možnosť oboznámiť sa s nimi.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že účastníci konania uzatvorili dňa 18.12.2012 Zmluvu o obstaraní zájazdu č. 484080, na základe ktorej sa zaviazal navrhovateľ poskytnúť odporcovi zájazd do destinácie: Maroko, Saidia, Oriental Bay Beach Golf & Spa, 5* v termíne od 13.06.2013 do 20.06.2013 v celkovej hodnote 1.113,20 eur. Navrhovateľ zájazd odporcovi obstaral. Odporca pri podpise zmluvy uhradil sumu 560 eur, zostávajúcu sumu 553,20 eur bol odporca povinný uhradiť cestovnej kancelárii 21 dní pred odletom. V dolnej časti Zmluvy o obstaraní zájazdu je uvedené, že objednávateľ podpisom tejto zmluvy potvrdzuje, že mu bol odovzdaný a prevzal platný ponukový katalóg CK a súčasne sa oboznámil s deklarovávaným znením popisu zájazdu, rovnako potvrdzuje, že prevzal doklad o dojednanom poistení pre prípad úpadku CK, potvrdzuje, že sa oboznámil a súhlasí bez výhrad so Všeobecnými zmluvnými podmienkami pre účasť na zájazdoch HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s. a dôležitými informáciami platnými pre zájazdy organizované CK, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a sú uvedené v ponukovom katalógu CK, a to i v mene všetkých spolucestujúcich osôb, ktoré ho splnomocnili k uzatvoreniu tejto zmluvy. Súhlasí so zasielaním Pokynov k zájazdu, ako aj ďalších oznámení CK adresovaných objednávateľovi. Zo Všeobecných podmienok pre účasť na zájazdoch Hydrotour, cestovná kancelária, a.s. bod 2.4 Cenové a platobné podmienky mal za preukázané, že CK inkasuje od objednávateľa dohodnutú zálohu spravidla vo výške minimálne 50 % ceny zájazdu pri uzatvorení zmluvy. Zákazník sa zaväzuje zaplatiť doplatok ceny zájazdu najneskôr 21 dní pred začatím zájazdu. Storno poplatky a uplatňované nároky na náhradu škody sú splatné ihneď. Podľa bodu 7.5 Všeobecných podmienok pre účasť na zájazdoch Hydrotour, cestovná kancelária, a.s. ak nie je dôvodom odstúpenia od zmluvy podstatné porušenie povinností CK stanovené zmluvou, alebo ak CK odstúpi od zmluvy z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, je objednávateľ povinný zaplatiť CK storno poplatok. Výška storno poplatku je stanovená podľa počtu dní pred nástupom na zájazd alebo čerpaním služieb a účtuje sa vo výške: -základný storno poplatok 33eur /osoba + poistné od uzavretia zmluvy do 36. dňa pred odletom, -30% z ceny objednaných služieb + poistné od 35.dňa do 21. dňa pred odletom,- 50% z ceny objednaných služieb + poistné od 20.dňa do 14.dňa pred odletom, - 80% z ceny objednaných služieb + poistné od 13.dňa do 6.dňa pred odletom,- 100% z ceny objednaných služieb + poistné od 5.dňa pred odletom a ak zákazník zruší zájazd v deň odletu, nedostaví sa k odletu, odlet zmešká alebo je vylúčený zo zájazdu. Nárok na náhradu škody, prevyšujúcej výšku uhradeného storno poplatku, ktorá vznikla CK odstúpením klienta od zmluvy, nie je uhradením storno poplatku dotknutý. Navrhovateľ obstaral zájazd podľa Zmluvy o obstaraní zájazdu č. 484080, odporca v stanovenom termíne na zájazd nenastúpil a ani navrhovateľa neinformoval o odstúpení od zmluvy. Faxom zo dňa 03.06.2013 navrhovateľ pripomenul odporcovi, že dňa 18.12.2012 si u nich zakúpil zájazd do Maroka- Hotel Oriental Bay Beach Golf & Spa, 5* v hodnote 1.113,20 eur. V danom termíne neuhradil 560 eur a zostávajúcu sumu 553,20 eur je povinný zaplatiť 21 dní pred odletom (Hydrotour Katalóg Leto 2013, str. 311). Žiadosť o doplatok bola zaslaná mailom, odpoveď neobdržal, opakovanie sa mu snažil dovolať. Mailom zo dňa 5.6.2013, 31.5.2013, 24.5.2013 navrhovateľ požiadal odporcu o zaplatenie zvyšnej časti zájazdu 553,20 eur na jeden z uvedených účtov v zmluve. Z odstúpenia od Zmluvy o obstaraní zájazdu č. 484080 zo dňa 10.6.2013 mal za preukázané, že v súlade s článkom s 741h ods.1 Občianskeho zákonníka - znenie čl. 7 Všeobecných zmluvných podmienok pre účasť na zájazdoch HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s. LETO 2013 navrhovateľ odstupuje od Zmluvy o obstaraní zájazdu č. 484080 uzatvorenej dňa 18.12.2012, ktorej predmetom bolo zabezpečenie leteckého dovolenkového pobytu v destinácií Maroko, Saidia, Oriental Bay Beach Golf & Spa 5* v termíne od 13.6.-20.6.2013, a to z dôvodu porušenia povinnosti uhradiť cenu zájazdu v stanovenom termíne. K uvedenému kroku pristupujú po viacerých výzvach na jej

okamžité uhradenie, ktoré do dnešného dňa neboli zo strany odporcu akceptované a uhradené. Zároveň bol odporca vyzvaný na okamžitú úhradu zostatku storno poplatku vo výške 553,20 eur do 14.6.2013. Zo storno protokolu zo dňa 7.6.2013 mal za preukázané, že navrhovateľ si uplatnil voči odporcovi 100 % storno poplatok 1.113,20 eur, odporca doposiaľ uhradil sumu 560 eur a zostáva uhradiť 553,20 eur. Odporca na viaceré výzvy navrhovateľa nereagoval, preto navrhovateľ dňa 10.6.2013 odstúpil od zmluvy z dôvodu porušenia povinnosti odporcu uhradiť cenu zájazdu v stanovenom termíne. V dolnej časti Zmluvy o obstaraní zájazdu objednávateľ- odporca podpisom tejto zmluvy potvrdil, že mu bol odovzdaný a prevzal platný ponukový katalóg CK a súčasne sa oboznámil s deklaroványm znením popisu zájazdu, rovnako potvrdil, že prevzal doklad o dojednanom poistení pre prípad úpadku CK, potvrdil, že sa oboznámil a súhlasí bez výhrad so Všeobecnými zmluvnými podmienkami pre účasť na zájazdoch HYDROTOUR, cestovná kancelária, a. s. a s dôležitými informáciami platnými pre zájazdy organizované CK, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a sú uvedené v ponukovom katalógu CK. Súhlasil so zasielaním Pokynov k zájazdu ako aj ďalších oznámení CK adresovaných objednávateľovi. Zo Všeobecných podmienok pre účasť na zájazdoch Hydrotour, cestovná kancelária, a.s. bod 2.4 Cenové a platobné podmienky mal súd preukázané, že CK inkasuje od objednávateľa dohodnutú zálohu spravidla vo výške minimálne 50 % ceny zájazdu pri uzatvorení zmluvy. Zákazník sa zaväzuje zaplatiť doplatok ceny zájazdu najneskôr 21 dní pred začatím zájazdu. Storno poplatky a uplatňované nároky na náhradu škody sú splatné ihneď. Z bodu 7.5 Všeobecných podmienok pre účasť na zájazdoch Hydrotour, cestovná kancelária, a.s. mal súd preukázané, že ak nie je dôvodom odstúpenia od zmluvy podstatné porušenie povinností CK stanovené zmluvou, alebo ak CK odstúpi od zmluvy z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, je objednávateľ povinný zaplatiť CK storno poplatok. Výška storno poplatku je stanovená podľa počtu dní pred nástupom na zájazd alebo čerpaním služieb a účtuje sa vo výške 100% z ceny objednaných služieb + poistné od 5.dňa pred odletom a ak zákazník zruší zájazd v deň odletu, nedostaví sa k odletu, odlet zmešká alebo je vylúčený zo zájazdu. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odporca porušil svoje povinnosti tým, že na objednaný a navrhovateľom obstaraný zájazd nenastúpil, neodstúpil od predmetnej zmluvy o obstaraní zájazdu, nedoplatil sumu 553,20 eur navrhovateľovi 21 dní pred odletom, navrhovateľ preto odstúpil od predmetnej zmluvy z dôvodu porušenia povinností objednávateľom - odporcom a odporcovi vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľovi v mysle bodu 7.5 Všeobecných podmienok pre účasť na zájazdoch Hydrotour, cestovná kancelária, a.s. storno poplatok. Dôvodil ďalej tým, že výška storno poplatku je stanovená podľa počtu dní pred nástupom na zájazd alebo čerpaním služieb a účtuje sa vo výške 100% z ceny objednaných služieb + poistné od 5.dňa pred odletom. Súd prvého stupňa ďalej dospel k záveru, že tvrdenia odporcu o neprijateľných zmluvných podmienkach v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, najmä pokiaľ ide o vysoké zmluvné pokuty, o ktorých nevedel a nebol s nimi pri podpise zmluvy oboznámený, resp., že celá spotrebiteľská zmluva môže byť posúdená ako neplatná pre rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom, je nedôvodné a neopodstatnené. Ďalej dôvodil tým, že predmetná Zmluva o obstaraní zájazdu č. 484080 zo dňa 18.12.2012 je bežnou zmluvou, akú uzatvárajú cestovné kancelárie s klientmi (objednávateľmi zájazdov), je v nej uvedený predmet plnenia a cena zájazdu. Všeobecné podmienky pre účasť na zájazdoch HYDROTOUR, cestovná kancelária sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a sú uvedené v ponukovom katalógu CK. Tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené jasne, určite a zrozumiteľne, možno ich považovať za individuálne dojednané, nakoľko odporca ako spotrebiteľ mal možnosť sa s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy. V dolnej časti Zmluvy o obstaraní zájazdu objednávateľ- odporca podpisom tejto zmluvy potvrdil, že mu bol odovzdaný a prevzal platný ponukový katalóg CK a súčasne sa oboznámil s deklaroványm znením popisu zájazdu, že sa oboznámil a súhlasil bez výhrad so Všeobecnými zmluvnými podmienkami pre účasť na zájazdoch HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s., ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a sú uvedené v ponukovom katalógu CK a súhlasil so zasielaním Pokynov k zájazdu, ako aj ďalších oznámení CK adresovaných objednávateľovi. Odporcovi navrhovateľ viackrát pripomínal, že je povinný zaplatiť doplatok ceny zájazdu 533,20 eur do 21 dní pred odletom, avšak odporca bez uvedenia dôvodu na tieto výzvy a oznámenia navrhovateľa nereagoval a svoje konanie nezdôvodnil ani v podanom odpore. Pokiaľ by odporca od predmetnej zmluvy odstúpil, resp. oznámil navrhovateľovi svoje dôvody, prečo nezaplatil doplatok ceny zájazdu, storno poplatok by platil vo výške podľa dní, ktoré zostávali pred nástupom na zájazd. Predmetná Zmluva o obstaraní zájazdu bola uzatvorená v súlade s ustanovením §-u 741a, §741b OZ, navrhovateľ v danej veci postupoval v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení §-u 741g ods.1 písm. e) OZ. Súd ďalej dôvodil tým, že nezistil žiadne neprijateľné zmluvné podmienky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ani vo Všeobecných podmienkach pre účasť na zájazdoch HYDROTOUR, cestovná kancelária, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a sú uvedené v ponukovom katalógu CK, preto zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi 100 % storno

poplatok - sumu 553,20 eur, keď odporca už zaplatil pri uzatvorení zmluvy sumu 560 eur (z celkovej sumy 1.113,20eur) spolu s 5,50% úrokom z omeškania ročne podľa §-u 517 ods.2OSP, keď odporca sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu a to odo dňa 11.6.2013 a to do zaplataenia. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) tak, že navrhovateľovi, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal náhradu trov konania, ktorá spočívala v zaplatenom súdnom poplatku za podaný návrh a v trovách právneho zastúpenia náhradu trov právneho zastúpenia v súlade s Vyhl. č. 655/2004 Z. z. Ďalej uviedol, že účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, navrhovateľ sa ospravedlnil, odporca mal doručenie vykázané, neospravedlnil sa, preto súd podľa §-u 101 ods.2OSP prejednal vec v ich neprítomnosti, prihladnuc na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. tak, že návrh zamietne a zaviazne navrhovateľa poskytnúť odporcovi kredit na zájazd v hodnote 560 eur v jeho ponuke zájazdov. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil vec tým, že neposúdil riadne namietaný rozpor spornej spotrebiteľskej zmluvy s ustanovením § 3 ods. 1 a § 39 OZ. Súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k ustanoveniu § 3 a § 39 OZ nedostatočne zistil skutkový stav veci a nevyhodnotil skutkovo a správne účel dojednaných podmienok v spotrebiteľskej zmluvy, ktoré v nadväznosti na vydanie rozsudku súdu mali priamy vplyv. Namietal nesprávny právny názor súdu prvého stupňa v tom, keď súd tvrdil, že Všeobecné podmienky pre účasť na zájazdoch navrhovateľa sú vyjadrené jasne, zrozumiteľne a možno ich považovať za individuálne dojednané a spotrebiteľ sa mal možnosť s nimi oboznámiť. Súd sa vôbec nezaoberal námietkou odporcu vyjadrenou v odpore, kde poukázal na to, že navrhovateľ nepravdivo tvrdil v návrhu, že odporca bol oboznámený s tým, aby si dôkladne preštudoval Všeobecné zmluvné podmienky. Tieto neboli súčasťou podpisovanej Zmluvy o obstaraní zájazdu a neboli predajcom predložené pri jej podpise. Nikým zo strany navrhovateľa nebol oboznámený, že Všeobecné zmluvné podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a nachádzajú sa v ponukovom katalógu zájazdov CK HYDROTOUR. Podľa jeho názoru, predmetná Zmluva o obstaraní zájazdu je podľa § 39 OZ absolútne neplatným právnym úkonom. Hlavným dôvodom absolútnej neplatnosti je dojednanie bez predložených Všeobecných zmluvných podmienok pri podpise zmluvy, čím mu bolo znemožnené sa oboznámiť s týmito podmienkami akýmkoľvek spôsobom. S poukazom na ustanovenia § 52 a nasl. OZ uviedol, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tzv. neprijateľné podmienky. Jedným z radu týchto ustanovení je aj to, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť, a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Hlavným dôvodom absolútnej neplatnosti predmetnej spotrebiteľskej zmluvy je fakt, že sama o sebe neobsahuje Všeobecné zmluvné podmienky, iba je v nej uvedené, že sa nachádzajú v ponukovom katalógu CK HYDROTOUR a na tomto nemôže právne vzniknúť poškodzujúce plnenie pre spotrebiteľa zo Všeobecných zmluvných podmienok navrhovateľa uvedených v bode 7. Súd sa vôbec nevysporiadal s tou časťou argumentácie odporcu, že o Všeobecných zmluvných podmienkach nevedel a nebol s nimi oboznámený pri podpise zmluvy, resp. že celá zmluva o obstaraní zájazdu môže byť posúdená ako neplatná pre rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Súd nesprávne právne posúdil vec tým, že sa nedostatočne zaoberal otázkou neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 153 ods. 3, 4 OSP, ktorých zistenie by malo za následok neplatnosť predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Návrh na právne posúdenie neprijateľných zmluvných podmienok bol ponechaný na okresný súd a odôvodnený v odpore proti platobnému rozkazu. Poukázal na to, že základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľné podmienky. Jednou z neprijateľných podmienok je i ustanovenie, požadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Ak navrhovateľ nedokáže, že zmluvné podmienky boli medzi ním a odporcom individuálne dohodnuté, prezumuje sa, že neboli individuálne dojednané. Predmetná zmluva je štandardná, typizovaná zmluva, ktorá bola vopred pripravená navrhovateľom a on ako spotrebiteľ nemal možnosť individuálneho dojednanie podmienok. Súd za súladné so zákonom považuje takéto neprijateľné zmluvné podmienky, za súladné len z titulu, že boli vydané veľkou spoločnosťou a sú bežné pre ostatné cestovné kancelárie možno považovať istým spôsobom za „tautologický prístup“ a odmietnutie prístupu k spravodlivosti súdom. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav tým, že ho ako odporcu odoprel vypočúť v danej veci, keď dňa 12.11.2014 zaslal súdu prvého stupňa na mailovú adresu zákonnej sudkyni ospravedlnenie, v ktorom uviedol dôvody, pre ktoré sa nezúčastnil pojednávania dňa 10. 11. 2014 a zároveň žiadal a navrhol, aby bolo vytýčené nové pojednávanie, že chce byť vo veci vypočutý, pretože mal nové dôkazy a skutočnosti,

ktoré neboli v odpore proti platobnému rozkazu uvedené. Na tento jeho mail nikto nereagoval, následne telefonicky dňa 12. 11. 2014 mu asistentka zákonnej sudkyne uviedla, že sudkyňa uzavrela dokazovanie, ďalšie dokazovanie nie je potrebné, že nebude vo veci vypočutý a oznámila mu dátum vyhlásenia rozsudku. Tým že ho súd prvého stupňa nevypočul, nemohol dostatočne zistiť skutkový stav veci. Ďalej namietal, že súd nesprávne vec právne posúdil tiež tým, že sa nezaoberal dôkazmi a faktami, ktoré uviedol navrhovateľ, a to tým, že sa nezaoberal otázkou ich pravdivosti a správnosti. Súd nepreskúmal, či navrhované dôkazy navrhovateľom nie sú v rozpore s dobrými mravmi a nie sú založené na falošných skutočnostiach. Súd vo svojom rozsudku uvádza, že navrhovateľ faxom dňa 03.06.2013 pripomenul odporcovi zakúpenie zájazdu, termín zájazdu a povinnosť zaplatiť zájazd 21 dní pred odletom. Tomuto tvrdeniu odporujú dve závažné skutočnosti. Navrhovateľ ho nikdy faxom nekontaktoval, ani nemohol, keďže nikdy nebol držiteľom faxového pripojenia a túto možnosť kontaktu pred navrhovateľom nikdy neuviedol. Uvádza, že v danom prípade 21 dní pred odletom nebolo zaplatených 560 eur z celkovej sumy, čo je v rozpore so zmluvou, kde v kolónke doposiaľ uhradené stojí, že dňa 18.12.2012, t. j. deň podpisu tejto zmluvy bola suma 560 eur uhradená, zostalo zaplatiť zvyšných 553,20 eura. Týmto výrokom v rozsudku súd tvrdí, že nebolo zaplatených 560 eura, ktoré boli zaplatené, a takisto aj zvyšná záloha, ktorá mala byť uhradená do 21 dní pred odletom. Na základe týchto skutočností nemohol podľa jeho názoru súd vyniesť spravodlivý rozsudok v tejto veci, keďže dokazovanie zo strany navrhovateľa je založené na nepravdivých dôkazoch. Súd nesprávne právne posúdil vec tým, že sa nezaoberal otázkou odstúpenia navrhovateľa od zmluvy zo dňa 10.06.2013, t. j. 3 dni pred začatím zájazdu a takisto storno poplatku zo dňa 07.06.2013 t. j. 6 dní pred začatím zájazdu, čím mu bolo úmyselne odopreté ako spotrebiteľovi nastúpiť na zájazd. Bol názoru, že navrhovateľ odstúpil od predmetnej zmluvy 3 dni s minimálnym plánom odstúpiť 6 dní pred začatím zájazdu z účelového predaja menovaného zájazdu ako last minute vo svojej ponuke, aj cez ponuku iných cestovných kancelárií. Vzniká otázka, na základe čoho navrhovateľ došiel k záveru v bode 3 jeho návrhu o porušení ustanovenia § 420 OZ. Ako mohol nastúpiť na zájazd, ktorý bol zrušený a tým mu bolo toto právo odopreté. Navrhovateľ vo svojom návrhu opomína, že odporca spôsobil navrhovateľovi škodu tým, že nenastúpil na zájazd a tým, že podľa jeho slov škoda predstavovala úbytok na tržbách, nevyužitú kapacitu letovísk a v nevyužití autobusovej a leteckej prepravy. Dňa 10.06.2013 emailom obdržal odstúpenie od zmluvy a vzápätí na to telefonicky kontaktoval centrálu navrhovateľa, žiadal vysvetlenie ohľadom odstúpenia, trval na tom, že chce na zájazd nastúpiť. Navrhovateľ mu oznámil, že to nejde, lebo odstúpil od zmluvy. Odporca poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa si vôbec nepreveril, či navrhovateľovi tieto škody naozaj vznikli, v akej výške, či sa predmetný zájazd nepredal v čase odstúpenia od zmluvy do jeho začatia. Pokiaľ navrhovateľ zájazd predal, aj keď lacnejšie v ponuke last minute, nemohol byť týmto spôsobom stratový, keďže na pokrytie svojich výdavkov použil už zaplatenú 50 % zálohu a plus prípadný zisk z predaja zájazdu s ponukou last minute. Ďalej sa súd nezaoberal otázkou, ako mal nastúpiť na zájazd, keď mu nastúpenie na zájazd bolo znemožnené zo strany navrhovateľa a to tým, že tri pred začatím zájazdu navrhovateľ odstúpil od zmluvy. Dal do pozornosti odvolaciemu súdu jedno z ďalších ustanovení považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku a to, ak umožňuje dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi. Ďalej uviedol, že dôvodom, prečo na výzvy navrhovateľa na zaplatenie sumy 553,20 eur nereagoval je údajne to, že žiadny list od navrhovateľa neobdržal, navrhovateľ uviedol tieto dôkazy ako nepravdivé, žiadne výzvy na zaplatenie mu neposlal. Takisto nijakým iným spôsobom sa s ním nespojil a keďže o skutočnosti, že nedoplatok musí byť zaplatený do 21 dní pred odletom nevedel.

Navrhovateľ sa vyjadril k podanému odvolaniu odporcu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že nesúhlasí s tvrdením odporcu, že Zmluva o obstaraní zájazdu bola uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ uzatvoril s odporcom Zmluvu o obstaraní zájazdu s tým, že odporca si sám a dobrovoľne vybral konkrétny zájazd, ako aj termín, v ktorom sa zájazd mal uskutočniť v zmysle platnej ponuky navrhovateľa a odporca sa zaviazal uhradiť dohodnutú cenu. Zmluva o obstaraní zájazdu bola uzatvorená v súlade s § 741 písm. a/, b/ OZ. Navrhovateľ uzatvoril s odporcom Zmluvu o obstaraní zájazdu, v ktorej podmienky a podstatné náležitosti sú upravené zákonom a to najmä § 741a - § 741k OZ v platnom znení a teda nemôže sa jednať o právny úkon vyhotovený v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ nesúhlasí s tvrdením odporcu, že nebol oboznámený so Všeobecnými zmluvnými podmienkami, že tieto mu neboli odovzdané a že nevedel, že sú súčasťou ponukového katalógu navrhovateľa. Navrhovateľ s odporcom uzatvorili 18.12.2012 Zmluvu o obstaraní zájazdu, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť dohodnutý zájazd a odporca sa zaviazal uhradiť dohodnutú cenu. Súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu, je aj vyhlásenie, ktorým odporca potvrdil, že

mu bol odovzdaný a prevzal ponukový katalóg CK, prípadne i dodatočné písomné ponuky, týkajúce sa špecifikácie poskytovaného zájazdu a služieb a súčasne sa oboznámil s deklarovaným znením popisu zájazdu, a že prevzal doklad o dojednanom poistení. Potvrdil, že sa oboznámil a súhlasí bez výhrad so Všeobecnými zmluvnými podmienkami pre účasť na zájazdoch, dôležitými informáciami platnými pre zájazd, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu. Všeobecné zmluvné podmienky platné pre zájazdy organizované navrhovateľom sú neoddeliteľnou súčasťou ponukového katalógu, ktorý bol odporcovi odovzdaný, s ktorým sa odporca oboznámil. Túto skutočnosť potvrdil sám odporca podpisom zmluvy o obstaraní zájazdu. Skutočnosť, že katalóg služieb je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu upravuje aj § 8 ods. 3 zák. č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch. Odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že ponukový katalóg, ktorého súčasťou sú aj Všeobecné zmluvné podmienky, mu nebol odovzdaný. Tento je voľne dostupný na predajných miestach navrhovateľa alebo jeho sprostredkovateľov a v prípade záujmu o zájazd je tento ponukový katalóg odovzdaný záujemcom pred podpisom zmluvy o obstaraní zájazdu a teda odporca sa mohol so Všeobecnými zmluvnými podmienkami oboznámiť pred uzatvorením zmluvy o obstaraní zájazdu. Navrhovateľ nesúhlasí s tvrdením odporcu, že Zmluva o obstaraní zájazdu, resp. Všeobecné zmluvné podmienky sú neplatné, nakoľko obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a to vysokú zmluvnú pokutu. S poukazom na § 741b písm. e/ a § 741g uviedol, že priamo zákon umožňuje, aby cestovná kancelária stanovila výšku zmluvných pokút v prípade odstúpenia od zmluvy pre porušenie povinnosti objednávateľa, ktoré boli zmluvne dohodnuté. Navrhovateľ mal za to, že spôsob zaplatenia kúpnej ceny, ako aj termín jej zaplatenia bol dohodnutý jasne a zrozumiteľne. V zmluve o obstaraní zájazdu je cena celkom určená vo výške 1.113,20 eura s tým, že doposiaľ pri podpise zmluvy bola zaplatená časť sumy 560 eur a zvyšnú časť bude potrebné uhradiť, keď lehota splatnosti bola v Zmluve o obstaraní zájazdu stanovená jasne do 20.12.2012. Nie je teda namieste tvrdenie odporcu, že si nebol vedomý toho, že cenu zájazdu má zaplatiť najneskôr 21 dní pred samotným nástupom na zájazd. Zo zmluvy o obstaraní zájazdu vyplýva, že lehota splatnosti bola daná jasne a to do 20.12.2012. V zmysle článku 2 cenové a platobné podmienky, bod 4 a 5 Všeobecných podmienok navrhovateľa jasne vyplýva, že povinnosťou odporcu bolo uhradiť cenu zájazdu najneskôr 21 dní pred odletom. Medzi navrhovateľom a odporcom bolo v Zmluve o obstaraní zájazdu individuálne dojednané, že cena zájazdu bude v celosti uhradená do 20.12.2012, pričom odporca si túto povinnosť nesplnil. Navrhovateľ nesúhlasí s tvrdením odporcu o neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty. Možnosť navrhovateľa od zmluvy odstúpiť bola stanovená pre prípad zrušenia zájazdu alebo z dôvodu porušenia zmluvne dohodnutých povinností objednávateľom. Odporca porušil svoju zmluvne dohodnutú povinnosť, keď riadne a včas neuhradil dohodnutú cenu zájazdu. Zmluvná pokuta bola navrhovateľom stanovená variabilne a záležala na počte dní pred zájazdom, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že výška zmluvnej pokuty bola stanovená variabilne a závisí od správania klienta, kedy oznámi, že na zájazde sa nezúčastní. Prípad, keď odporca môže sám ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty, teda nie je možné hodnotiť ako neprimeranú zmluvnú podmienku. Nakoľko však odporca neoznámil svoj úmysel nenastúpiť na zájazd a zároveň nezaplatil cenu za zájazd v dohodnutej lehote, rovnako nereagoval na výzvu navrhovateľa na bezodkladné uhradenie zvyšnej časti ceny zájazdu, pristúpil navrhovateľ k odstúpeniu od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy odporca prevzal 10.06.2013, čo aj sám potvrdil vo svojom odvolaní zo dňa 04. 12. 2014. Odstúpením od zmluvy teda navrhovateľovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty- storno poplatku vo výške 100 % ceny z objednaných služieb, t. j. vo výške 1.113,20 eur. Nesúhlasí s tvrdením odporcu, že súd prvého stupňa odmietol vypočítať odporcu a teda nemohli byť súdu predložené všetky dôkazy a to výpoveď odporcu, keď v predmetnom odpore sa odporca vyjadril k návrhu, avšak neoznačil žiadne dôkazy, ktoré mal súd vykonať. S poukazom na § 114 ods. 3 a § 120 ods. 3 OSP uviedol, že v priebehu celého konania, až do momentu, kedy súd vydal uznesenie o skončení dokazovania, odporca súdu nepredložil, neoznačil, ani nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Riadne a včas neospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, pričom predvolanie na toto pojednávanie mu bolo doručené riadne a včas. Zároveň nepoukázal na odôvodnené a objektívne okolnosti, ktoré bránili jeho účasti na pojednávaní alebo tomu, aby mohol podať ospravedlnenie. Nesúhlasí s tvrdením odporcu, že súd prvého stupňa sa nezaoberal otázkou skutočnej výšky škody, ktorá mala navrhovateľovi vzniknúť. Odporca v odvolaní uviedol, že súd nedostatočne skúmal výšku skutočnej škody, ktorá navrhovateľovi vznikla. Poukázal na čl. 7 bod 5 Všeobecných podmienok z ktorých vyplýva, že storno poplatok bol dohodnutý ako paušalizovaná náhrada škody, pričom výška storno poplatku závisí odo dňa odstúpenia od zmluvy protistrane obdobne, ako to má na mysli OZ v ustanoveniach o zmluvnej pokute. Z ustanovenia § 544 OZ vyplýva, že zmluvnú pokutu, penále - storno poplatok je účastník, ktorý svoju povinnosť porušil, povinný zaplatiť aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikla škoda. Z toho dôvodu považuje odvolací dôvod odporcu, že neskúmal súd skutočnú výšku škody, za nedôvodný. Odporca uzatvoril s

navrhovateľom zmluvu o obstaraní zájazdu, cena zájazdu mala byť zaplatená v lehote do 20.12.2012, táto podmienka je v zmluve jasne a zrozumiteľne uvedená. Odporca si túto svoju povinnosť riadne a včas nespĺnil, napriek niekoľkým výzvam zo strany navrhovateľa, preto z tohto dôvodu navrhovateľ odstúpil od zmluvy spôsobom uvedeným vo všeobecných podmienkach, ktoré boli odporcovi oboznámené spolu s ponukovým katalógom, s ktorým sa odporca oboznámil. Túto skutočnosť potvrdil odporca svojim podpisom na Zmluve o obstaraní zájazdu 18.12.2012. Storno poplatok (zmluvná pokuta), spôsob a výška jeho dojednania bola medzi navrhovateľom a odporcom určená v zmysle platnej právnej úpravy a v jej rozsahu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods.1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 OSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nie je preskúmateľné, keď absentuje dostatok skutkových a právnych dôvodov odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa (§ 157 ods.2 OSP) a to z dôvodov nižšie uvedených.

Podľa § 741b ods.1 OZ zmluva musí mať písomnú formu alebo inú vhodnú formu a musí obsahovať

- označenie zmluvných strán,
- charakteristiku zájazdu, najmä termín jeho začatia a skončenia, uvedenie všetkých poskytovaných služieb, ktoré sú zahrnuté do ceny zájazdu, miesto a čas ich trvania; vymedzenie zájazdu možno nahraďiť odkazom na číslo zájazdu alebo iné označenie v katalógu iba v tom prípade, ak katalóg obsahuje všetky tieto informácie a bol odovzdaný objednávateľovi,
- cenu zájazdu vrátane časového rozvrhu platieb a výšky preddavku,
- lehotu a spôsob, akým má objednávateľ uplatniť nároky plynúce z porušenia právnej povinnosti cestovnej kancelárie,
- výšku zmluvných pokút, ktoré je povinný objednávateľ cestovnej kancelárii uhradiť pri odstúpení od zmluvy v prípadoch určených týmto zákonom.

Podľa § 741g ods.1 OZ cestovná kancelária môže pred začatím zájazdu od zmluvy odstúpiť len z dôvodu zrušenia zájazdu alebo z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, ktoré boli zmluvne dohodnuté.

Podľa § 741h ods.1 OZ ak nie je dôvodom odstúpenia od zmluvy objednávateľa porušenie povinností cestovnej kancelárie, ktoré sú určené zmluvou alebo týmto zákonom, alebo ak cestovná kancelária odstúpi od zmluvy pred začatím zájazdu z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, je objednávateľ povinný zaplatiť cestovnej kancelárii zmluvné pokuty vo výške určenej podľa § 741b ods. 1 písm. e) a cestovná kancelária je povinná vrátiť objednávateľovi bezodkladne zostatok z uhradenej ceny zájazdu podľa zrušenej zmluvy.

Podľa § 52 ods.1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods.3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods.3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 11 OZ neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 8 ods.1 zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, Cestovná kancelária je povinná pred uzatvorením zmluvy o zájazde v katalógu, prípadne inou písomnou formou (ďalej len "katalóg") presne, jasne, pravdivo, zrozumiteľne, úplne a riadne informovať o všetkých skutočnostiach, ktoré sú jej známe a ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie záujemcu o kúpu zájazdu, najmä však o

- a) termíne začatia a skončenia zájazdu,
- b) cene zájazdu vrátane časového rozvrhu platieb a výške preddavku,
- c) prípadoch, keď je objednávateľ povinný zaplatiť cestovnej kancelárii zmluvnú pokutu pri odstúpení od zmluvy o zájazde, a o výške tejto zmluvnej pokuty ustanovenej v závislosti od času odstúpenia,
- d) cieľovom mieste a mieste pobytu a o mieste plánovaného skončenia zájazdu,
- e) druhu dopravného prostriedku, úrovni jeho vybavenosti, kvality a triedy,
- f) ubytovacím zariadením, jeho polohe, kategórii, stupni vybavenosti a o hlavných charakteristických znakoch,
- g) rozsahu stravovania a o jeho forme,
- h) trase cesty, predpokladaných časoch a o predpokladaných miestach zastávok,
- i) všeobecných údajoch týkajúcich sa pasových a vízových požiadaviek pre občanov Slovenskej republiky a o zdravotných formalitách, ktoré sú nevyhnutné na cestu a pobyt, ako aj o zvyčajných cenách a lehotách na ich vybavenie,
- j) tom, či sa pre zájazd požaduje minimálny počet účastníkov zájazdu vrátane termínu, kedy najneskôr pred odchodom sa musí objednávateľovi oznámiť, že sa nedosiahol minimálny počet účastníkov zájazdu a cestovná kancelária zájazd zrušuje,
- k) rozsahu a podmienkach poistenia zájazdu (§ 9 až 11), o rozsahu poistného plnenia, o podmienkach na plnenie nároku objednávateľa, o poisťovni, s ktorým má cestovná kancelária uzatvorené poistenie zájazdu,
- l) programe v mieste pobytu,
- m) lehote, v ktorej môže objednávateľ oznámiť, že sa zájazdu namiesto neho zúčastní iná osoba, ak sú dôvody na jej určenie, a o podmienkach, ktoré musí účastník poskytovaného zájazdu spĺňať, ak sú dôvody na ich ustanovenie,
- n) možnosti uzatvoriť individuálne poistenie objednávateľa na cestu a pobyt vrátane poistenia pre prípad, že objednávateľovi vzniknú náklady v súvislosti s jeho odstúpením od zmluvy o zájazde v prípade nehody alebo ochorenia,

o) rozsahu a kvalite všetkých ostatných plnení, ktoré sú obsahom zájazdu.

Podľa § 8 ods.2 zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, pred uzatvorením zmluvy o zájazde sa údaje uvedené v odseku 1 môžu zmeniť len v odôvodnených preukázateľných prípadoch, ak si cestovná kancelária v katalógu toto právo v konkrétnych prípadoch vyhradila alebo ak sa na ich zmene dohodla so záujemcom o kúpu zájazdu; v ostatných prípadoch sú pre cestovnú kanceláriu záväzné.

Podľa § 8 ods.3 zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, Katalóg alebo iná písomná forma ponuky alebo dopĺňajúcej informácie o zájazde sa považuje za súčasť zmluvy o zájazde, ak si zmluvné strany písomne nedohodli iné podmienky.

Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je skutočnosť, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu je možné vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, nápravy už prijatého plnenia zo zmluvy, alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Vzhľadom na obsah § 53 ods.5 OZ možno prijať záver, že neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosti spotrebiteľ dovolával.

Za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom. V súvislosti s implementáciou smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách však treba dôsledne odlišovať problematiku a inštitút ochrany spotrebiteľa, ktorý sa vzťahuje na akýkoľvek zmluvný vzťah (zmluvu), ktorý sa uzavrie medzi spotrebiteľom a dodávateľom, od osobitného druhu spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa spravidla uzaviera tak, že obsahuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť. Uvedená smernica za spotrebiteľskú zmluvu považuje iba takú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Ustanovenia § 52 a nasl. sa vzťahujú práve na tento druh zmlúv. Ide o osobitnú ochranu v rámci ochrany spotrebiteľa. Zákon v § 53 vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, pričom rozlišuje, či boli individuálne dohodnuté, alebo nie. Pre spotrebiteľskú zmluvu vymedzenú v tomto ustanovení sú dôležité tie podmienky, s ktorými sa síce spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, ale nemohol ich ovplyvniť. Za neprijateľné podmienky sa však považujú aj tie, s ktorými sa spotrebiteľ nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy [§ 53 ods. 4 písm. a)]. Preto pojem spotrebiteľská zmluva možno vymedziť v širšom a užšom zmysle. V širšom zmysle to bude každá zmluva uzavieraná medzi spotrebiteľom a dodávateľom. V užšom zmysle pôjde o tie spotrebiteľské zmluvy, ktorým treba venovať osobitnú pozornosť a ktorých podmienky na uzavieranie sú všeobecne zakotvené v § 52 a nasl. Ide o osobitný spôsob ochrany spotrebiteľa pri uzavieraní tých zmlúv, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred a pri ktorých, ako sme už uviedli, spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť ich obsah. Aj keď zákonodarca tieto skutočnosti výslovne neuviedol, je zrejmé, že praktická aplikácia ustanovení § 52 a nasl. prichádza do úvahy práve pri týchto spotrebiteľských zmluvách.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa absentuje dostatok skutkových a právnych dôvodov, na základe ktorých súd prvého stupňa dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného právneho nároku navrhovateľa s poukazom na ustanovenie § 8 ods.1 zákona č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a ustanovenia § 741a a nasl. OZ. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vôbec neobsahuje odôvodnenie v tom smere, ako sa súd prvého stupňa vysporiadal s obranou odporcu v podanom odpore voči platobnému rozkazu z pohľadu odporcom namietanej neplatnosti zmluvných podmienok v predmetnej Zmluve o obstaraní zájazdu z dôvodu ich neprijateľnosti v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. OZ a v tom smere, pokiaľ sa jedná o vznik omeškania odporcu so zaplatením žalovanej istiny.

Od cestovnej zmluvy môžu odstúpiť obaja účastníci cestovnej zmluvy (§ 741g OZ). Objednávateľ môže odstúpiť od zmluvy z akéhokoľvek dôvodu, resp. i bez uvedenia dôvodu alebo z dôvodu uvedeného v § 741e ods.1 OZ. Naproti tomu cestovná kancelária môže od cestovnej zmluvy odstúpiť len z dôvodov

uvedených v § 741g ods.1 OZ. Zákon umožňuje cestovnej kancelárii odstúpiť od zmluvy pred začatím zájazdu len v dvoch prípadoch a to z dôvodu zrušenia zájazdu (§ 741b ods.2 písm. e/ OZ) a z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, pričom ide o povinnosti dohodnuté v zmluve. Zákon výslovne neuvádza formu odstúpenia, ale nesporne má tento jednostranný právny úkon písomnú formu bez ohľadu na to, či ho robí objednávateľ alebo cestovná kancelária. Cestovná kancelária musí uviesť dôvod odstúpenia. Zákon v ustanovení § 741h OZ uvádza sankcie zaťažujúce objednávateľa v prípadoch, ak sám odstúpi od zmluvy, hoci cestovná kancelária neporušila zmluvné, ani zákonné povinnosti alebo ak cestovná kancelária odstúpi od zmluvy pred začatím zájazdu z toho dôvodu, že objednávateľ porušil svoje zmluvné povinnosti a zákonné povinnosti. Objednávateľ môže byť sankcionovaný zmluvnou pokutou, ktorá bola dojednaná v zmluve o obstaraní zájazdu, ak k odstúpeniu od zmluvy došlo - zo strany objednávateľa bez toho, aby dôvodom bolo porušenie povinností cestovnej kancelárie stanovenej cestovnou zmluvou alebo podľa niektorého ustanovenia OZ, - zo strany cestovnej kancelárie vyvolanej porušením povinností objednávateľom (tieto povinnosti môžu vyplývať zo zákona alebo zo zmluvy). Cestovná kancelária je povinná v takom prípade vrátiť objednávateľovi bezodkladne zostatok z uhradenej ceny zájazdu. Zmluvnú pokutu je objednávateľ povinný platiť vo výške, v akej bola dojednaná. Cestovná kancelária si môže zo zaplatenej ceny zájazdu zraziť zmluvnú pokutu a po jej odpočítaní vrátiť zostatok objednávateľovi.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, s poukazom na obsah zmluvných dojednaní Zmluvy o obstaraní zájazdu zo dňa 18.12.2012, vrátane jej neoddeliteľných súčastí odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa skutkovo a právne dostatočne nevysporiadal so zmluvne dohodnutou cenou zájazdu, vrátane časového rozvrhu platieb ceny zájazdu. V zmysle dohodnutých platobných podmienok v predmetnej Zmluve o obstaraní zájazdu sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľovi cenu zájazdu v sume 1113,20 eur do 20.12.2012 (záloha v % 100). V konaní nie je sporná tá skutočnosť, že pri uzatvorení predmetnej zmluvy dňa 18.12.2012 odporca uhradil z ceny zájazdu sumu 560 eur. Za daného skutkového stavu potom v danej právnej veci mal súd prvého stupňa postupovať v súlade s bodom 2.6. a nie v súlade s bodom 2.4. Všeobecných zmluvných podmienok navrhovateľa, keďže zmluvné dojednania v Zmluve o obstaraní zájazdu majú prednosť pred Všeobecnými zmluvnými podmienkami navrhovateľa. Následne mal súd prvého stupňa vec posúdiť z toho hľadiska, ako bol navrhovateľ oprávnený postupovať voči odporcovi v súvislosti s nezaplatením celej ceny zájazdu do 20.12.2012, teda kedy mal a mohol navrhovateľ prvýkrát odstúpiť od predmetnej zmluvy pred začatím zájazdu z dôvodu porušenia povinností odporcu ako objednávateľa, ktoré boli zmluvne dohodnuté a aké v tejto súvislosti vznikli navrhovateľovi finančné nároky voči odporcovi s ohľadom na už zaplatenú časť ceny zájazdu, teda či navrhovateľ mal právo ponechať si túto zaplatenú časť ceny zájazdu, resp. či mu vzniklo právo na zmluvnú pokutu (v akej výške) a na započítanie zmluvnej pokuty oproti zaplatenej časti ceny zájazdu a potom vec posúdiť aj s ohľadom na tú skutočnosť, kedy navrhovateľ odstúpil od predmetnej zmluvy a či navrhovateľ svojim konaním (keďže odstúpil od zmluvy o obstaraní zájazdu tesne pred začatím zájazdu) vo vzťahu k odporcovi nechcel na úkor odporcu privodiť pre seba výhodnejšie postavenie, vyšší prospech v zmysle výšky vyúčtovaného storno poplatku.

S poukazom na nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom, preto odvolací súd musel napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodne, svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods.2 OSP.

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.